

Kestävän kehityksen yhteiskuntasitoumus – kysely toimenpidesitoumuksista

Kyselytulosten alustava yhteenveto 21.4.2017, versio 2.1

Jari Lyytimäki, Suvi Vikström, Suomen ympäristökeskus

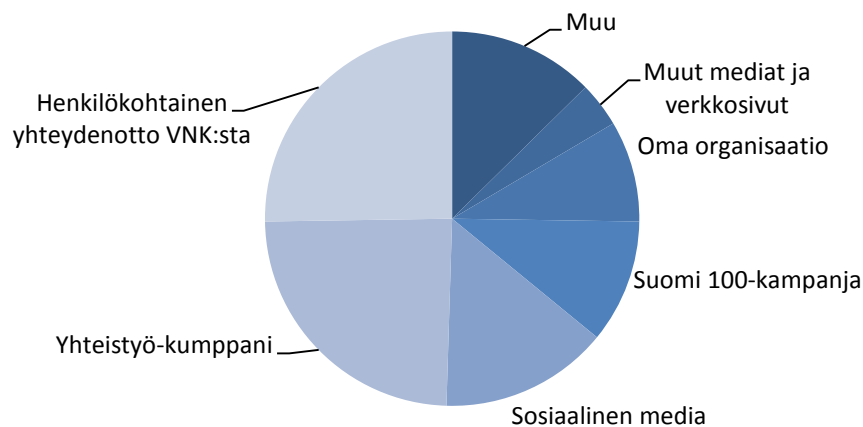
Kyselyn vastaajat

Kestävän kehityksen toimenpidesitoumuksia koskevaan kyselyyn vastasi yhteensä 135 henkilöä. Vastaajista 77 % edusti tahoja, jotka oli jo tehnyt kestävän kehityksen toimenpidesitoumuksen. Tyypillisin vastaajan taustaorganisaatio oli yritys (44 %). Julkishallintoa edusti 11 % ja koulutussektoria 17 % vastaajista. Merkittävä osa vastaajista toimi useassa roolissa sitoumuksen valmistelijana, toteuttajana tai yhteishenkilönä.

Tietoisuus kestävän kehityksen toimenpidesitoumuksista

Henkilökohtaiset kontaktit kestävän kehityksen vastuutahoihin tai asiaa tunteviin yhteistyökumppaneihin ovat vastausten perusteella tärkeimpiä tiedonlähteitä. Sen sijaan perinteinen printtimedia ja sähköinen media eivät nousseet esiin merkittävinä tiedonlähteinä. Vastausten perusteella voikin kysyä, että olisiko perinteisen median nykyistä laajemmalle hyödyntämiselle tilausta kestävän kehityksen edistämiseksi? Julkisesti jaetut konkreettiset esimerkit jo toteutetuista sitoumuksista saattaisivat innostaa mukaan sellaisiakin uusia toimijoita, jotka kokevat kestävän kehityksen abstraktiksi ja itselleen vieraaksi asiaksi.

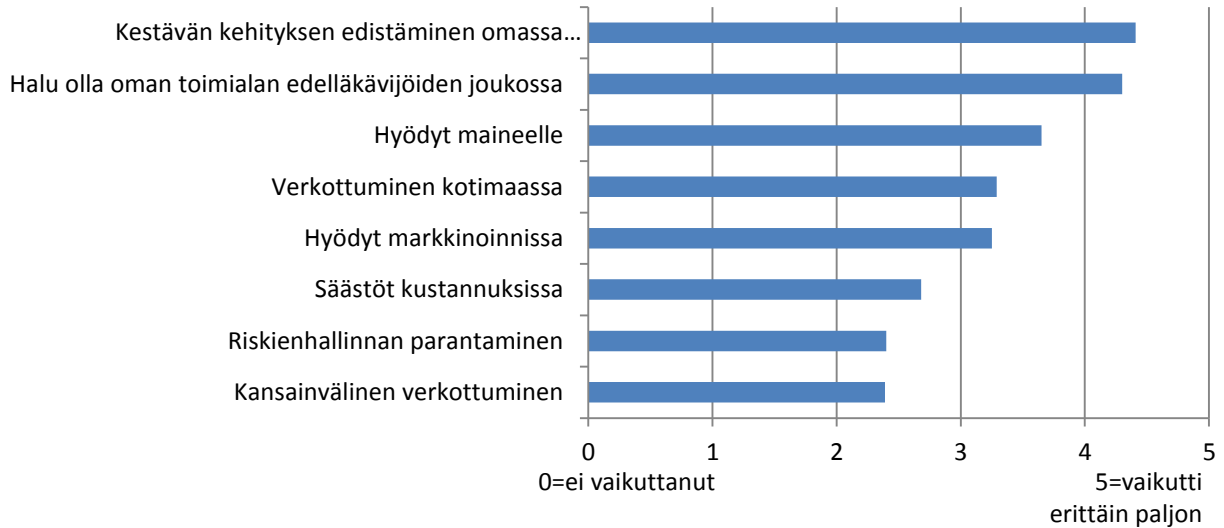
Mistä saitte tiedon toimenpidesitoumuksesta?

Mikä motivoi osallistumaan?

Halu edistää kestävästä kehityksestä sekä pyrkimys olla edelläkävijöiden joukossa motivoivat kyselyyn vastanneita toimijoita eniten. Myös mainehyödyt koettiin merkittävinä. Sitoumusprosessin mahdollisuuksia kustannussäästöjen saavuttamiseen tai riskienhallinnan parantamiseen ei pidetty yhtä tärkeinä. Näiden hyötyjen todentamiseen ja konkretisointiin voisikin olla syytä kiinnittää huomiota jatkossa. Myös verkostoitumismahdollisuuksissa saattaa olla vielä konkretisoitumatonta potentiaalia. Vastaajista 12 % kertoi jo löytäneensä yhteistyökumppaneita sitoumusprosessin kautta. Lähes puolet vastaajista kertoi kannustaneensa olemassa olevia yhteistyötahojaan sitoumuksen tekemiseen.

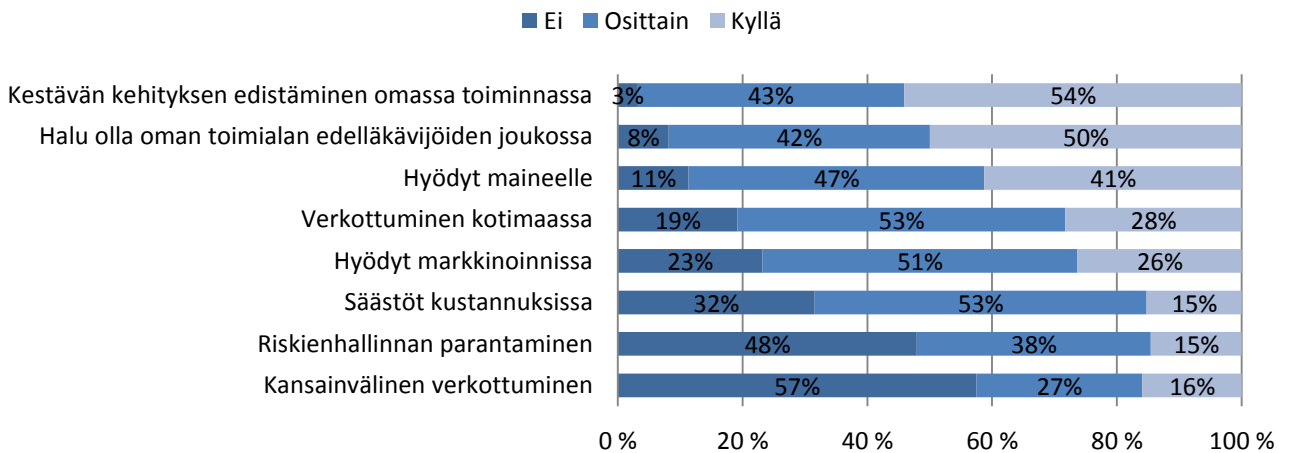
Syyt lähteä mukaan sitoumusprosessiin

Kokemukset sitoumusprosessin hyödyistä

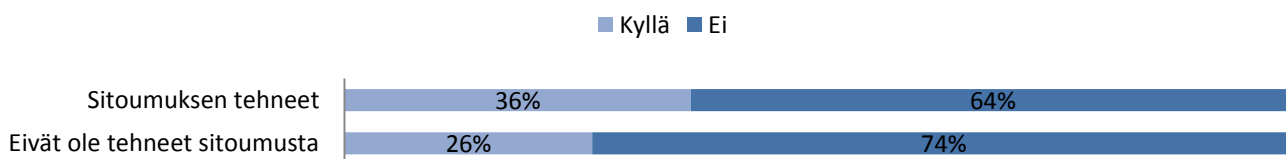
Valtaosa tärkeimmistä sitoumusprosesseille asetetuista tavoitteista näyttää toteutuneen ainakin osittain. Vastaajat kokivat sitoumusprosessiin osallistumisen edistäneen erityisesti omaa kestävän kehityksen työtä. Yli puolet vastaajista ei kokenut sitoumusprosessin hyödyttäneen kansainvälistä verkottumista. Tätä selittää osin se, että monet vastaajat toimivat pelkästään kotimaassa. Kotimaisen kestävän kehityksen työn ja kansainvälisen Agenda 2030 -toimintaohjelman yhtymäkohtien selventäminen saattaisi jatkossa auttaa kansainvälistymisestä kiinnostuneita toimijoita.

Odotettujen hyötyjen tähänastinen toteutuminen

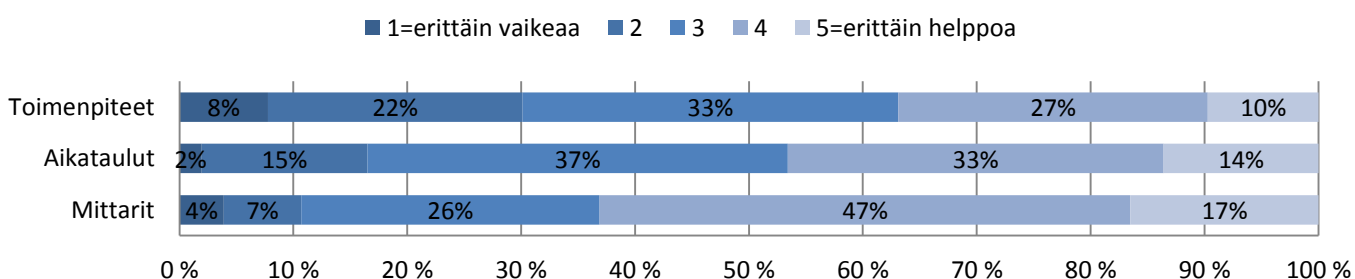
Toimenpidesitoumusten valmistelun ja toteutuksen nähtiin pääsääntöisesti sopivan hyvin yhteen muiden kestävästä kehitystä tukevien toimintatapojen tai järjestelmien kanssa. Työlääksi toimenpidesitoumuksen näyttävät kokevan erityisesti ne toimijat, jotka eivät aiemmin ole ottaneet käyttöön muita vapaaehtoisia järjestelmiä. Osa näistä toimijoista kuitenkin tunnistaa sitoumuksen tuoman lisäarvon toiminnalleen. Kestävän kehityksen hyväksi jo pitkään työtä tehneet toimijat kokevat herkästi sekä tarvittavan lisätyön että sitoumuksen tuoman lisäarvon melko vähäiseksi. Vastausten perusteella näyttää siltä, että sitoumuksen mahdollistamia erilaisia hyötyjä eri tyyppisille toimijoille tulisi konkretisoida.

Onko käytössänne muita vapaaehtoisia järjestelmiä kestävän kehityksen edistämiseksi?

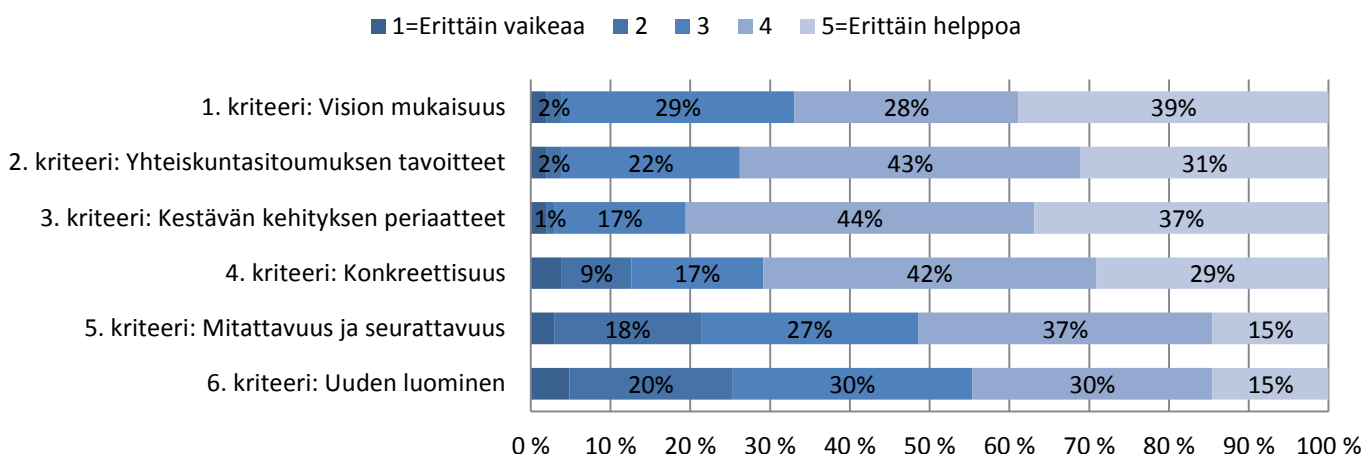
Osa vastaajista koki sitoumustoimenpiteiden muotoilun erittäin hankalaksi, osa taas erittäin helpoksi. Toimenpiteiden kunnianhimon taso vaihtelee erittäin paljon, mikä suurelta osin selittää vaihtelua. Toimenpiteiden selkeä muotoilu on edellytys pitävien aikataulujen ja toimivien toteutuksen mittareiden muotoilulle.

Toimenpiteiden, aikataulun ja mittareiden laatiminen

Toimenpiteiden kriteerit koettiin pääsääntöisesti toimiviksi, mutta erityisesti vaatimus uuden luomisesta herätti kysymyksiä ja arvostelua siitä, että uutuuden tavoittelu ei saisi syrjäyttää jatkuvaa parantamista. Kriteereiden merkitys oli joillekin vastaajille epäselvä ja miltei puolet vastaajista piti kriteereitä ohjeellisina, ei velvoittavina.

Kriteerien täyttäminen

Lisätietoja

Kestävän kehityksen yhteiskuntasitoumus: www.sitoumus2050.fi
KekeArvi-hankkeen kyselyn tulokset esitellään kattavasti hankkeen loppuraportissa, joka tulee kesäkuussa saataville hankkeen kotisivulle www.syke.fi/hankkeet/kekearvi.